

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- ЕУ ЦЕНТАР НА СОБРАНИЕТО -

ЕУ ВЕСТИ

ноември 2014 година
ЕУЦ-број 5/2014

НОВ СИСТЕМ НА ГЛАСАЊЕ ВО СОВЕТОТ НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА

Прашањето на донесување на одлуки претставува едно од најкрупните политички прашања во организацијата на Европската унија. Од 1 ноември годинава, стапија во сила важни одредби од Лисабонскиот договор, кои се однесуваат на промена на системот на гласање на земјите-членки во Советот на ЕУ. Со новиот систем се воведува гласање по принципот на двојно мнозинство, се дава поголема тежина на членките со поголема популација.

До 31 март 2017 година, секоја од земјите-членки на ЕУ ќе може да побара да се донесе одлука во согласност со претходните прописи. Досегашниот систем подразбираше распределба на гласовите на членките согласно бројот на популацијата, но со прилагодување кое предизвикуваше поголема застапеност на помалите земји-членки.

Досега во Советот на ЕУ, за да се донесе одлука со квалификувано мнозинство беа потребни 74% или 260 од 352 гласови на земите-членки. Големата четворка: Германија, Франција, Велика Британија и Италија, располагаа по 29 гласови, Полска и Шпанија со по 27 гласови, земјите со среден просек на популација од 7-14 гласови, додека најмалите земји како Малта и Луксембург по 3 гласа.

За да се донесе одлука со квалификувано мнозинство во Советот, од 1 ноември годинава ќе биде потребно да се обезбедат гласови од најмалку 55% од земјите-членки кои претставуваат 65% од граѓаните на ЕУ.

Очекувањата се дека со овој систем на гласање ќе се олесни процесот на донесување на одлуки во Советот, како и дека ќе се даде поголема тежина на големите членки. Од 1 ноември, Германија, Франција, Велика Британија и Италија имаат заедно 54% гласови, наместо досегашните 33%. Новите 13 земји-членки кои пристапија во ЕУ во изминатите 10 години и кои досега располагаа со третина од вкупните гласови во Советот, сега ќе имаат петтина од гласовите или 21%.

За да се блокира донесување на една одлука, најмалку 4 земји-членки кои претставуваат 35% од населението ќе треба тоа да го побараат. Земјите од Вишеградската група (Полска, Чешка, Словачка и Унгарија) досега располагаа со 2/3 од гласовите (58 од 92) потребни за блокирање на одлука. Сега со новиот систем претставуваат 35% од населението во ЕУ, односно 64 милиони од потребни 179 милиони граѓани. Со новиот систем ќе биде потешко да се блокираат законите од областа на енергетиката или климатските промени, како што беше досега случајот со Полска.

По силното лобирање на Полска, воведена е можност земјите кои претставуваат 55% од 35% на жителите на ЕУ или 19,2%, можат да ги суспендираат преговорите за некое прашање, со цел да се постигне компромис. Останува во иднина да се види колку често ќе се користи оваа клаузула.

Помалите земји-членки сега можат да остварат поголемо влијание преку Европскиот парламент каде имаат 44% од местата, а во Советот располагаат со 30% од гласовите.

Според европските аналитичари, Советот на ЕУ сега ќе биде подоминантен, бидејќи полесно ќе може да постигне договор или да блокира некоја одлука, додека големите земји-членки, пред се Германија, сега навистина ќе "управуваат".

<http://www.euractiv.com/sections/eu-priorities-2020/new-council-voting>

Содржина на вестите:

Нов систем на гласање во Советот на ЕУ	1
Европските прашања во Собранието на Република Македонија	2
Есенска економска прогноза на Европската комисија	3
Промовиран веб-порталот за петиции во Европскиот парламент	3
Земјите-членки на ЕУ ќе можат да ја ограничат употребата на ГМО	4
Одговорно истражување и иновации	4
Стратегија на Европската унија за Јадранско-Јонскиот регион	5
Унгарија воведува нови даноци	6
ЕУ календар декември 2014	

ЕВРОПСКИТЕ ПРАШАЊА ВО СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

«...Фактот дека на денешната јавна расправа се поканети претставници од националните парламенти од регионот, покажува дека ние како Парламент, но и како држава, многу јасно ја манифестираме нашата одговорност и нашиот придонес за остварување на европската перспектива на регионот.....Собранието на Република Македонија досега покажа дека знае и дека може да помогне во реализацијата на ИПА програмата. Како Парламент, ние и во иднина ќе продолжиме преку законодавниот и реформскиот процес да создаваме услови за поефикасно искористување на средствата од ИПА 2 фондовите....»

Обраќање на Претседателот на Собранието, г.Трајко Вељаноски, на јавната расправа посветена на ИПА 2.

Националниот совет за евроинтеграции на седницата одржана на 12 ноември годинава го разгледа Извештајот за реализираните активности од Националната програма за усвојување на правото на Европската унија (НПАА) - ревизија 2014, за периодот од 01.07.2014-30.09.2014 година и Планот на активности на Националниот совет за евроинтеграции за реализација за периодот ноември 2014-ноември 2015 год. На седницата учествуваа претставници на Делегацијата на ЕУ во Република Македонија и Амбасадата на Република Италија во Република Македонија.

Извештајот за реализираните активности од НПАА-ревизија 2014 за третиот квартал од годината, беше презентираан од стана на д-р Фатмир Бесими, Заменик на претседателот на Владата на Република Македонија задолжен за европски прашања. Советот беше информиран за превземените активности по добивањето на Извештајот на Европската комисија за напредокот на Република Македонија за 2014 год.

Дефинирани се приоритетните области и истите се вклучени во подготовката на НПАА за 2015 година: политичкиот дијалог, судството, слободата на изразување и медиуми, меѓуетничките односи, добрососедските односи, регионалната соработка.

Националниот совет за евроинтеграции усвои План на активности за реализација за периодот ноември 2014-ноември 2015 година, во кој меѓудругото во текот на следната година се планира организирање на јавни расправи за клучни теми и приоритети од европската агенда на Република Македонија.

<http://www.sobranie.mk/2014>

Комисијата за европски прашања на 17 и 18 ноември 2014 година во Собранието на Република Македонија организираше јавна расправа на тема ИПА-2 за периодот 2014-2020 со перспективи и можности за искористување. Во 2 панели, посветени на "ИПА 2-перспективите и можности за Република Македонија" како и "Размена на искуства и практики во пресрет на ИПА 2 во земјите од Западен Балкан", беа одржани повеќе презентации и остварена широка дебата. На јавната расправа учествуваа членови на Комисијата за европски прашања, Националниот совет за евроинтеграции, Комисијата за надворешна политика и други Собраниски комисији, членовите на МПК-РМ и ЕУ, претставници на амбасадите на земјите-членки на ЕУ во Република Македонија, и од граѓанскиот сектор. На јавната расправа од страна на претставниците на националните парламенти од Западен Балкан беа презентирани досегашните искуства од користењето на ИПА 1, како и можностите за користење на новиот претпристапен инструмент кој се однесува за периодот 2014-2020 година. По повод јавната расправа, Комисијата за европски прашања донесе препораки. *Мешовитиот парламентарен комитет Република Македонија и Европската унија*, на 26 и 27 ноември годинава, во Европскиот парламент во Стразбур, го одржа 12-от состанок, на кој беа разменети мислења за односите меѓу Република Македонија и Европската унија како и дебата за актуелната политичка ситуација во државата по предвремените парламентарни избори, потоа за владеењето на правото, реформите во судството и администрацијата, борбата против корупцијата, за слободата на изразување и медиумите, економските и финансиските случувања, како и за добрососедските односи и регионалната соработка во контекст на ПСЈИЕ.

ЕСЕНСКА ЕКОНОМСКА ПРОГНОЗА НА ЕВРОПСКАТА КОМИСИЈА

Во есенската економска прогноза објавена на 4 ноември годинава, Европската комисија ги намали прогнозите на економскиот раст за 2014 година. За 28 земји-членки на Унијата, прогнозата на растот е намалена на 1,3%, од претходно предвидените 1,6%. За 2014 година во земјите од еврозоната се очекува растот да биде 0,9% во однос на предвидениот раст од 1,2% во претходните шест месеци. Не се подобри ниту прогнозите за следната година, кога се очекува раст од 1,5%, а во еврозоната 1,1%.

Европската комисија предвидува забрзани економски активности во 2016 година, односно економски раст од 2%, а во еврозоната 1,7%. Зајакнувањето на финансискиот сектор треба да придонесе за зголемување на растот, а се очекуваат и резултати од спроведувањето на структурните реформи.

Според анализите, економската состојба и вработеноста не се подобруваат доволно брзо. Комисијата останува посветена на инвестицискиот план од 300 милијарди евра за одржување на економското заздравување.

Според оценката на Комисијата, слабост на раст се должи на лошите перформанси на европските економии, со исклучок на Велика Британија и Шпанија. За 2014 година, се очекува натамошна стагнација на растот во Франција, пад на економските активности во Италија.

За Германија како најсилна европска економија, до крајот на годинава се очекува стагнирање, односно растот ќе продолжи постепено. Како ризици на европскиот раст, се наведуваат геополитичките тензии, ризиците за спроведување на клучните структурни реформи и чувствителност на финансиските пазари.

Подобрување на состојбите на пазарот на труд се очекува за неколку години. Комисијата оценува дека е ограничено отворањето на нови работни места и дека стапките на невработеност се малку намалени. Комисијата

прогнозира дека стапката на невработеност во ЕУ во 2016 година ќе падне на 9,5%, а во еврозоната на 10,9%. Во 2014 година инфлацијата ќе остане на ниско ниво 0,6%, се очекува дека може да порасне со постепено зајакнување на економските активности и добивки. Според прогнозите на Комисијата, инфлацијата во 2015 се очекува да биде 1%, а во 2016 година 1,6%. И понатаму се очекува намалување на дефицитот во следните две години како резултат на зајакнување на економскиот раст. Во 2014 година дефицитот би требало да се намали на 3% од БДП, а во еврозоната на 2,6% од БДП. Во однос на долгот на ЕУ, во 2015 година се очекува да достигне 88,3% или 94,8% од БДП.

http://ec.europa.eu/economy_finance/eu_forecasts/2014_autumn_forecast_en.htm

ПРОМОВИРАН ВЕБ-ПОРТАЛОТ ЗА ПЕТИЦИИ ВО ЕВРОПСКИОТ ПАРЛАМЕНТ

Секој граѓанин на Европската унија има право да комуницира со Европскиот парламент, во случај кога се работи за примената на правото на ЕУ или со барање до Парламентот да усвои позиција или став за одредено прашање. Со цел процесот да се направи полесен и потранспарентен, во ноември годинава беше промовиран веб-порталот за петиции во Европскиот парламент.

Преку веб порталот, на европските граѓани им е дадена можност да поднесат петиција по електронски пат, како и подобро да го следат процесот на регистрирање на слични претставки во Парламентот.

Веб-порталот е интерактивен, нуди можност да се потише петиција која е веќе испратена, да се изврши пребарување низ петициите пред да се испрати нова, како и да се следи што се случува со поднесена петиција.

Процесот на петиции е отворен и транспарентен, многу од петициите се разгледуваат на седници на посебен комитетот во ЕП, со активно учество на подносителите на петициите кои постојано се информирани за секоја фаза од процесот на петицијата и за крајниот исход.

<http://www.petiport.europarl.europa.eu/petitions/en/main>

ЗЕМЈИТЕ-ЧЛЕНКИ НА ЕУ ЌЕ МОЖАТ ДА ГО ОГРАНИЧАТ ИЛИ ЗАБРАНАТ ОДГЛЕДУВАЊЕТО НА ГЕНЕТСКИ МОДИФИЦИРАНИ ОРГАНИЗМИ НА НИВНА ТЕРИТОРИЈА

« Гласањето во Комитетот за животна средина го покажа широкиот консензус за прашањето за ГМО меѓу политичките групи во Европскиот парламент »

Одгледувањето на генетските-модифицирани култури во Европската унија е прашање кое во изминатите години предизвикува голем интерес. Особено се водат широки дискусии за примената на ГМО технологијата кај прехранбените култури. Клучни се два европски прописи, директивата за дозволи за производство на ГМО во ЕУ и прописот за употреба на храна и хранливи состојки произведени од култури на ГМО дозволени во ЕУ.

Советот за животна средина на ЕУ, на состанокот одржан на 12 јуни годинава во Луксембург, постигна договор за текстот на нацрт-директивата за генетски модифицирани организми за измена на Директивата 2001/18/ЕЗ. Според постигнатиот договор, на земјите-членки им се овозможува да го ограничат или забранат одгледувањето на генетски-модифицирани организми на нивна територија.

Комитетот за животна средина на Европскиот парламент на 11 ноември годинава го поддржа планот со кој земјите-членки на ЕУ ќе може да забранат одгледување на култури на ГМО на своја територија, и покрај тоа ако имаат дозвола. Гласањето во Комитетот покажа дека за ова чувствително прашање има широк консензус меѓу политичките групи во Европскиот парламент.

Со новите мерки се зголемуваат шансите за ограничување на производството на ГМО, а одлуката за нивно одгледување ќе биде на националните власти. Европратениците истакнаа дека земјите-членки мора да обезбедат дека генетски-модифицираните посеви не ги контаминираат другите култури како и дека особено внимание треба да се посвети на спречување на прекуграничната контаминација. Со одобрените мерки за земјите-членки ќе се обезбеди флексибилност доколку сакаат да го ограничат или да забранат одгледување на ГМО на ниво на ЕУ, а во исто време ќе се унапреди заштитата. Проценката на ризиците ќе ја врши Европската агенција за безбедност на храна, надлежна за директните и индиректните ефекти на ГМО врз здравјето на луѓето и животната средина, врз база на принципот на претпазливост. Во Европската унија, за комерцијални потреби се одгледува генетски-модифицираната пченка тип Мон 810, авторизирана во 1998 година. Во 2013 година овој вид се одгледувала во Шпанија, Португалија, Чешка, Романија и Словачка, на околу 150.000 хектари, од кои 137.000 хектари само во Шпанија. Во 2010 година, за одгледување и индустриска преработка во ЕУ беше авторизиран компирот "Амфлора", но од 2011 веќе не се одгледува.

<http://www.europarl.europa.eu/news/en/news-room/content/>

ОДГОВОРНО ИСТРАЖУВАЊЕ И ИНОВАЦИИ

Во рамките на Италијанското претседателство со Советот на ЕУ, во соработка со Европската комисија, од 19-21 ноември годинава во Рим беше одржана меѓународна конференција посветена на науката, иновациите и општеството. Целта на настанот беше да се промовира вистински дијалог и соработка меѓу науката и заинтересираните страни од општеството. Целта на настанот беше да се промовира вистински дијалог и соработка меѓу науката и заинтересираните страни од општеството. Главна тема во дебатата беше како одговорното истражување и иновациите можат подобро да придонесат за општеството, преку активности во шест клучни области: јавно ангажирање, родово еднаквост, научно образование, отворено општество, управување и етика. Во

фокусот на конференцијата беше европската политика на истражување и иновации и активностите финансирани од ЕУ. Одговорното истражување и иновации значи дека општествените актери работат заеднички во текот на целиот процес. Одговорното истражување и иновации претставува амбициозен предизвик во креирањето на европската политика на истражување и иновации која ги следи потребите на општеството и ги вклучува сите актери преку инклузивен партиципативен пристап.

<http://www.sis-rii-conference.eu/>

СТРАТЕГИЈА НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА ЗА ЈАДРАНСКО-ЈОНСКИОТ РЕГИОН

Во рамките на Италијанското претседателство со Советот на ЕУ, во соработка со Европската комисија, на 18 ноември годинава во Брисел се одржа конференција посветена на Стратегијата на ЕУ за јадранско-јонскиот регион. Европскиот совет во декември 2012 година, побара од Европската комисија да презентира нова стратегија за јадранско-јонскиот регион, до крајот на 2014 година.

Врз основа на искуствата од двете постојни макро-регионални стратегии на ЕУ, за регионот на Балтичкото море и регионот на Дунав, Комисијата на 17 јуни годинава усвои комуникација за Стратегијата за јадранско-јонскиот регион, заедно со акциски план. Новата стратегија ја вклучува и поморската стратегија за регионот која беше усвоена од Комисијата во ноември 2012 година.

Конференцијата се организираше со цел да се создаде рамка за спроведување на стратегијата која ќе биде поставена преку 4 столба: "син раст", поврзување на регионот (енергетика и транспорт), квалитет на животната средина и одржлив туризам.

Стратегијата се базира на Јадранско-јонската иницијатива покрената во 2000 година од осум земји, од кои 4 членки на ЕУ (Хрватска, Грција, Италија и Словенија), како и Црна Гора, Србија, Албанија и Босна и Херцеговина.

Србија е вклучена во стратегијата и покрај тоа што не излегува на море, додека Република Македонија и Косово, и покрај инсистирањата, не се вклучени поради одредени блокади или противења. Она што е важно е дека Република Македонија, нема да биде иземена од макро-проектите на ЕУ, ќе биде вклучена во Програмата за Југоисточна Европа, преку Балканско-медитеранската иницијатива.

Стратегијата ќе промовира одржлив економски и социјален просперитет на регионот, подобрување на конкурентноста,

поврзувањето, заштита на морето, животната средина и екосистемот.

Стратегијата треба да придонесе за подобро интегрирање во ЕУ, на земјите кандидати и потенцијални кандидати за членство, од регионот.

За ефикасна имплементација на стратегијата клучно е да се обезбедат стабилни механизми на управување, силно политичко лидерство, ефикасно донесување на одлуки и добра организација на тековните активности.

Преку Европските структурни и инвестициски фондови (2014-2020) како и преку Инструментот за претпристапна помош, ќе се обезбедуваат значителни финансиски средства за успешно спроведување на стратегијата.

Инвестициската рамка за Западен Балкан, исто така обезбедува финансиска и техничка помош за стратешко инвестирање, особено во инфраструктурата, енергетската ефикасност и развојот на приватниот сектор. Преку Европската инвестициска банка и други меѓународни финансиски институции ќе може да се обезбеди дополнително финансирање и експертиза за поддршка на проекти.

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/adriatic_ionian/index_en.cfm
http://www.interacteu.net/macro_regional_strategies/macro_regional_strategies/283/3921

<http://www.adriatic-ionian.eu/>

**« Република Македонија,
нема да биде иземена од
макро-проектите на ЕУ,
ќе биде вклучена во
Програмата за
Југоисточна Европа,
преку Балканско-
медитеранската
иницијатива »**

УНГАРИЈА ВОВЕДУВА НОВИ ДАНОЦИ

Унгарскиот парламент на 18 ноември годинава усвои нови индиректни даноци кои ќе ги погодат странските компании, но ќе се одразат и на секојдневниот живот на граѓаните. Даночниот пакет во Парламентот е усвоен со 128 гласа „за“ и 30 „против“, додека опозиционата левица не учествувала во гласањето.

Воведен е нов „данок на сапун“, а данокот на нездрава храна познат како „данок на чипс“ воведен во 2011 година е проширен и на други артикли, алкохолните пијалоци. Еколошката такса во иднина ќе се применува на шампоните, сапунот и другите хигиенски производи.

Данокот на приход на медиумите од реклами е зголемен за повеќе проценти.

Според Европската унија, таквата политика е штетна за растот, а пресметките се дека уделот на специјалните даноци во унгарскиот

БДП пораснал од 0,5% во 2009, на 2,5% во 2013 година.

Пакетот на даноци предвидува и мерка која ги засегнува сите, но пред сè странските компании. Во иднина супермаркетите чии приходи надминуваат 300 милијарди форинти, што е околу милијарда евра ќе мораат за прехранбената анализа да дадат однапред аванс од највеќе 6% од бруто прометот. Тоа наметнување е наречено „данок Теско“ според името на британскиот малопродажен ланец Теско.

Данокот на интернет не е воведен и не беше усвоен во рамките на даночниот пакет, по претходно искажано големото незадоволство и масовни протести.

<http://www.euractiv.com/sections/euro-finance/foreign-supermarket-chains-threatened-hungary-310174>

ЕУ КАЛЕНДАР декември 2014

1. Годишна конференција посветена на климата (Рамковна конвенција на ОН за климатски промени), 01-12 декември 2014, Лима, Перу;
2. Европски дијалог на високо ниво за образованието во дигиталната ера, 11 декември 2014, Брисел, Белгија;
3. Пленарна сесија на Европскиот парламент, 15-18 декември 2014, Стразбур, Франција;
4. Состанок на Советот на ЕУ за надворешни работи, 12-15 декември 2014, Брисел;
5. Состанок на Советот на ЕУ за општи работи, 16 декември 2014, Брисел;
6. Европски индустриско-економски ден, 15 декември 2014;
7. Усвојување на Програмата за работа на Европската комисија за 2015 година, 16 декември 2014, Брисел;
8. Состанок на Европскиот совет, 18 и 19 декември 2014 година, Брисел.

The screenshot shows the 'EU CALENDAR' page for July 2014. It includes a search bar, navigation tabs (Home, Highlights, Press releases, Calendar, Audiovisual, Press contacts, Press facilities, About the EU), and a 'CALENDAR' section. Under 'BROWSE FORTHCOMING EVENTS', there are dropdown menus for 'By topic', 'By organiser', and 'By type'. The 'BY MONTH' section shows a calendar grid for July 2014. Below the calendar, there is a section for 'All forthcoming events' with filters for 'Today', 'Next 7 days', 'Next 30 days', and 'Next 365 days'. A 'Help us improve' section is also visible at the bottom right.

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

ЕУ ЦЕНТАР НА СОБРАНИЕТО

Адреса: 11 Октомври бр. 10, Скопје, 1000

телефон: +389 2 3 11 22 55, локал 414 и 289

факс: +389 2 3 182 277

E-mail: nsei@sobranie.mk

канцеларија 019

www.sobranie.mk

Во Собранието на Република Македонија во периодот јануари 2011-јуни 2012 година беше спроведен ИПА Проект за "Техничка помош за Парламентот", чија општа цел беше зајакнување на институционалниот капацитет на Собранието и со тоа подобрување на неговата транспарентност и одговорност пред граѓаните.

Во рамките на ИПА проектот, беше обезбедена финансиска и стручна помош за воспоставување на ЕУ центар во Собранието.

Целта на формирањето на ЕУ центарот е на пратениците во Собранието на Република Македонија и на Службата на Собранието да им се обезбеди подобар пристап до информации поврзани со ЕУ прашања.